

13. *Times Readers on the Most Significant Works of Postwar Architecture*, *New York Times*, August 13, 2021.

14. *What Would I Do? 'Frank Gehry, 92, Is Too Busy to Retire*, *New York Times*, April 13, 2021.

15. *2021 culture preview Brutal Bacon, wild Gehry and unmissable Abramovic: 2021's best art, architecture and photography*, *The Guardian*, December, 2020.

СПЕЦИФІКА РОЗРОБКИ, ОФОРМЛЕННЯ ТА РОЛЬ ДРУКОВАНИХ КАЛЕНДАРІВ У ЖИТТІ ЛЮДИНИ ХХІ СТОЛІТТЯ

В. В. Сичевська

магістрант

О. П. Поліщук

докт. філос. наук, проф.

ЖДУ ім. І. Франка

У сучасному світі все більша увага приділяється темі економії часу та планування свого життя, і ніщо в цьому не допоможе так як календар, що допомагає впорядковувати темпоральні особливості нашого динамічного життя. Сучасні люди постійно користуються календарем: по виробничих потребах, через навчання або просто в особистих потребах. В наш час потребу впорядковувати особистий час можуть як паперові, так й електронні календарі. Останні встають все більш популярними, можливо завдяки моді.

Маємо за мету розглянути зв'язок трендів у графічному дизайні і моди при розробці друкованих календарів у сучасному суспільстві.

Виріб, який ми називаємо календарем, може розглядатися в різних значеннях, але він потрібний для впорядкування циклів людського життя, тобто календар – це: 1) система відліку днів та/чи більш тривалих проміжків часу, що базується на циклічних змінах, пов'язаних із рухом Землі навколо Сонця і Місяця навколо нашої планети; 2) перелік днів року, коли відбувається поділ на часові проміжки (тижні та місяці), а ще й позначення свят; 3) періодичне довідкове видання, в якому послідовно наводиться перелік днів, тижнів, місяців конкретного року, а також можуть наводитися дані різного характеру. Такий виріб має багато функцій по впорядкуванню графіку щоденних чи щотижневих дій: він згодиться для укладання річного плану; розрахунку навчальних днів для вчителя та учнів; планування відпустки; поетапного фіксування бартерної реклами для блогера/блогерка тощо [1]. Якщо ввести слово «календар» в Play Маркеті, то з'являється 27 варіантів цього додатку: «Календар Google» із гаслом «Завантажте офіційний календар Google, щоб встигати завжди і всюди»; «Український календар» із національними святами; «Менструальний календар» для допомоги жінкам, а ще знайти можна календар для «огородників-садівників», астрологічний календар тощо. Це засвідчує попит на такі вироби у різних цільових групах, і кожний споживач завжди має свої бажання та уявлення про цінне/нецінне, важливе/неважливе у змісті календаря, а також й естетико-художніх основ його оформлення.

Проте оформлення календаря регламентується ДСТУ 4861:2007: «Вихідні відомості в календарі оформлюють відповідно до розділу 7. У малоформатному і мініатюрному

табелі-календарі дозволено подавати тільки такі відомості: ISSN, назву, адресу редакції, знак охорони авторського права, відомості про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації (серію, номер, дату видачі свідоцтва), тираж, номер замовлення виготовлявача видавничої продукції. У календарях, які випускають одноразово, вихідні відомості наводять відповідно до їхнього виду: - календар книжкового типу, настільний перекидний, відривний щоденний календар - відповідно до розділу 5; - настінний ілюстрований календар, настільний і настінний табель-календар - відповідно до 8.1; - малоформатний і мініатюрний табель-календар - відповідно до 8.2» [2, с. 19]. Таким чином, маємо розрізнення видів календарів за конструкцією – 1) календар книжкового типу, настільний перекидний, відривний календар, які розглядаються подібними до книжкового видання; 2) аркушеве текстове і аркушеве образотворче видання: настінний ілюстрований календар, настільний та настінний табель-календар. Крім того, календарі розрізняються за форматом: малоформатний та мініатюрний табель-календар, котрі прирізняються при оформленні до образотворчої картки.

Але в умовах пропонування широкого вибору календарів різних видів за конструкцією, розмірами, призначенням функціонал календарів зараз займає друге місце, в той час як естетика виробу посідає провідне місце [3]. Сьогодні купують календарі не тільки задля звіряння дат, як для задоволення естетичних потреб. Календар часто розглядається споживачем як елемент декорування приміщення чи оформлення робочого місця. Якщо слово «календар» написати в Pinterest, додаток вибавляє 83 підказки, щоб кожна людина знайшла собі те, що їй потрібно. І кожний пін в цьому додатку має свій дизайнерський ракурс бачення того, як має виглядати популярний календар. Кожний SMM-менджер прагне дати своєму блогеру цікаву та привабливу для споживача конкретної цільової групи підбірку електронних щомісячних календарів, аби той ділився ними зі своїми підписниками. З цього, можемо сказати, що календар є актуальним в сучасному графічному дизайні чи WEB-дизайні тощо. Календар може стати дієвим способом заохочення аудиторії (сувенірна продукція у межах фірмового стилю та бренду загалом). Отже, можемо зробити висновок, що попит на розробку дизайнів календарів є достатньо великим.

Але в трендах дизайну календарів на сьогодні перемагає, як видається, найчастіше мінімалізм та естетичність форм. Художнє оформлення календаря дає можливість кожному розробнику проявити своє індивідуальне бачення прекрасного і потворного, іронічного чи гумористичного як в загальному дизайні, так і при створенні конкретних елементів при ілюструванні. Наразі календарів є багато за специфікою форми, це: перекидні календарі, квартальні календарі з відривними аркушами, перекидні настільні календарі, календарі-плакати, мініатюрні кишенькові календарі [4] та ін. Дизайнери використовують не тільки паперовий варіант такого виробу, а створюють універсальні пластикові і навіть дерев'яні календарі, що часто розглядаються як «вічні». Вагоме місце в сучасному графічному дизайні відіграють відривні календарі з ілюстраціями, побажаннями, цитатами або ж завданнями на кожний день. Такі календарі мають великий попит у молоді. Відтак вони відрізняються вузькою тематикою (мода, музичні кумири, відомі кінофільми і кіногерої чи актори як їхні виконавці, тварини, пейзажі тощо) та стилістикою виконання авторських ілюстрацій.

Отже, можемо зробити висновок, що хоча сучасний соціум прагне переносити все реальне у віртуальне, календарі так би мовити матеріального плану, насамперед паперові, все ж не втрачають свого попиту, якщо вони відповідають сучасним тенденціям, і кожному дизайнеру треба добре знати сучасні тренди у графічному дизайні, необхідно постійно аналізувати соціальні мережі та вподобання молодого покоління, тобто створювати портрет різних цільових груп у динаміці змін естетичних інтересів та естетичних смаків. Календар може стати творчим злетом дизайнерів та

ілюстраторів і на цифровому рівні, що розширює межі творчості у дизайні, адже електронний календар випускати менш затратніше, проте він користується більшим ажіотажем як новинка. Проте створювати паперові варіанти більш цікаво, як видається, бо такі вироби займають вагоме місце в повсякденному ужитку багатьох сучасників. Розробка паперових календарів, таким чином, стимулює нові ідеї у художньому проектуванні, конструюванні чи художньому оформленні в дизайнерській творчості.

Література:

1. Роль календаря в современной жизни человека. URL: <https://a-format.ru/blog/rol-kalendarya-v-sovremennoj-zhizni-cheloveka>
2. Визначення. Вихідні відомості (ISO 8:1977, NEQ; ISO 1086:1991, NEQ; ISO 7275:1985, NEQ) ДСТУ 4861:2007. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 46 с.
3. Лавров И. Креативные дизайны календарей, 25 августа 2020. URL: <https://turbologo.ru/blog/dizayn-kalendarey/>
4. Типы и виды календарей в полиграфии. URL: <https://icolorit.ru/blog/typy-i-vidy-kalendarej>